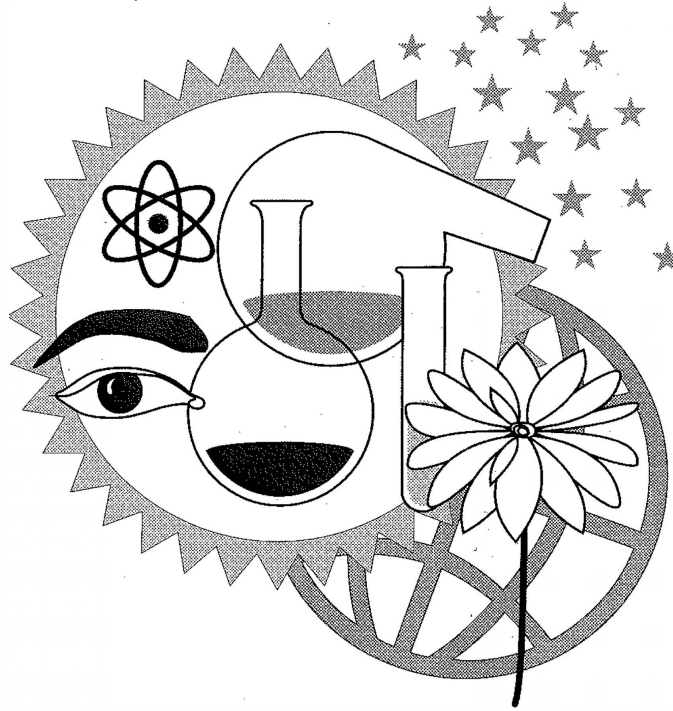

Junior High School Science Glossary

Earth Science

English-Vietnamese

This glossary is to PROVIDE PERMITTED TESTING ACCOMMODATIONS of ELL/MLL students. It should also be used for INSTRUCTION during the school year. The glossary may be downloaded, printed and disseminated to educators, parents and ELLs/MLLs.

Please click here for the New York State Office of Bilingual Education and World Languages Webpage on "Assessment and Testing Accommodations"

**BOARD OF EDUCATION
OF THE CITY OF NEW YORK**

William C. Thompson, Jr.
President

Irene H. Impellizzeri
Vice President

Jerry Cammarata

Carol A. Gresser

Sandra E. Lerner

Luis O. Reyes

Ninfa Segarra

Alen Gershkovich
Student Advisory Member

Rudolph F. Crew
Chancellor

JUNIOR HIGH SCHOOL SCIENCE GLOSSARY

ENGLISH - VIETNAMESE

Earth Science

**TRUNG HỌC ĐỆ I CẤP
TỪ VỰNG KHOA HỌC
ANH - VIỆT**

**Chinese/Asian Bilingual Education Technical Assistance Center
Office of Bilingual Education
Board of Education of the City of New York
1996**

INTRODUCTION

In 1992, CABETAC initiated a project in developing a series of bilingual glossaries in Chinese and Korean. At present, the following glossaries are available from the CABETAC office:

Junior High School General Science: Chinese & Vietnamese

High School General Science: Chinese, Burmese & Bengali

High School Pre-Calculus & Calculus: Chinese

High School Integrated Math I: Chinese

Math II: Chinese & Bengali

Math III: Chinese

High School Science-Biology: Chinese, Korean, Bengali

- *Chemistry:* Chinese & Korean

- *Physics:* Chinese & Korean

High School Social Studies-Global History: Chinese, Korean, Bengali, Vietnamese & Burmese

The *English-Vietnamese Junior High School Science Glossary* is one of the series developed by CABETAC under the auspices of the Office of Bilingual Education, Board of Education of the City of New York. This project is made possible by a grant from the Office of Bilingual Education, New York State Education Department.

The glossaries developed by CABETAC have been serving as a study aid for Asian bilingual high school students who are already knowledgeable in the subject areas in their own native languages. Furthermore, these glossaries are approved to be used by bilingual students as a test aid when taking the Regents examinations. The CABETAC staff believe that the glossaries can help Asian bilingual students in keeping pace with the national movement of raising standards for **all** students.

For information or recommendation, contact CABETAC office, Office of Bilingual Education, c/o Seward Park High School, 350 Grand Street, Room 518, New York, NY 10002. Telephone:(212)677-0493. FAX: (212) 677-0398.

ACKNOWLEDGMENTS

High School English-Vietnamese Science Glossary: General Science is one of a series of bilingual glossaries containing vocabularies extracted from high school textbooks. This project is sponsored by the Chinese/Asian Bilingual Education Technical Assistance Center (CABETAC). Dr. Florence Pu-Folkes, Director of CABETAC, and Wendy Yang, coordinator of CABETAC, provided overall supervision and coordinated the completion of the Glossary Series.

We wish to thank Dr. Frank Tang, former director of CABETAC, under whose leadership this project was initiated. Special acknowledgment is extended to the following persons who developed the *English-Chinese Science Glossary : General Science* upon which, glossaries in other Asian languages were translated:

Dr. Lily Yip, Science teacher, Francis Lewis High School
Yun Zheng Fan, Science teacher, Newtown High School
Peiqing Yang, former Resource Specialist of CABETAC
DeKun Yuan, word processor of CABETAC
Jennifer Fung, Secretary, Office of Bilingual Education

The contributions of the following translators are also gratefully acknowledged:

Tran Thi Nguyet, Executive Director, Asian Consulting Services, Inc.
James Lap, Director of Computer Support Services., New York City
Technology College, CUNY
Cambao De Duong, Program Director, Chinatown Manpower Project, Inc.

Special appreciation is extended to Dr. Lillian Hernandez, Executive Director of the Office of Bilingual Education, Board of Education of the City of New York, and Carmen Perez Hogan, Coordinator of the Office of Bilingual Education, New York State Education Department. Without their support, this project would never have been possible.

KHOA HỌC ĐỊA CẦU

EARTH SCIENCE

A

abrasion	chỗ bị trầy da. Sự (chỗ) mài mòn, bào mòn
absolute magnitude	quy mô rộng lớn tuyệt đối
abyssal zone	vùng vực thẳm
acidic soil	đất chua
air current	luồng không khí
air mass	khối không khí
amber	hổ phách
anemometer	Phong kế
aneroid barometer	khí áp kế
antarctica	vùng nam cực
antenna	dây trời. Râu nhạy cảm (ở đầu sâu bọ)
anti-pollution device	thiết bị chống ô nhiễm
aphelion	điểm xa mặt trời nhất của một hành tinh
aqueduc	cống dẫn nước

arid climate

khí hậu khô cằn; khí

hậu bán sa mạc

asteroid

thiên thạch

astronomer

nhà thiên văn

astronomical unit

đơn vị thiên văn

astronomy

thiên văn học

atmosphere

khí quyển. Bầu không khí

axis

trục

B

bank	dãi (bờ) đất dốc
basalt	đá ba-san
basic soil	đất kiềm
bathyal zone	vùng sâu cửa biển
bathyscaphe	máy dò độ sâu cửa biển
beach	bãi biển. Dãi cát ở bờ biển
bedrock	nền đá
benthos	sinh vật đáy
breaker	sóng lớn vỗ bờ
breeze	gió nhẹ. Gió biển

C

calcite	can-xít
capacity	công suất. Dung lượng
carat	ca-ra (đơn vị bằng 200mi-li-gam)
	cân đá quý
carbonation	sự bão hòa khí cac-bon
cast	đúc kim loại. Phân phối
chemical weathering	biến chất hóa học
chromosphere	sắc cầu trong không khí
cinder	xỉ sắt
cirrus cloud	mây ti
classification	phân loại; xếp loại
cleavage	sự tách lớp
climate	khí hậu
coarse soil	đất thô
comet	sao chổi
condensation	sự cô đọng. Nước đọng
conduction	sự dẫn nhiệt (điện)

conglomerate	khối kết
conservation	sự bảo tồn
constellation	chòm sao
continent	lục địa
continental accretion	sự bồi đất lục địa
continental drift	sự cuốn đất lục địa đi
continental glacier	sông băng lục địa
continental rift	đường nứt đất lục địa
continental shelf	thềm lục địa
contour	đường viền
convection current	dòng đối lưu
coquina	một loại đá vôi
core	lõi, hạch, nhân
corona	tán (mặt trăng, mặt trời)
corundum	cơ-run-đum
cosmecology	vũ trụ sinh thái học
cosmic ray	tia vũ trụ
cosmic space	không gian vũ trụ
cosmology	vũ trụ học

cosmonaut

phi hành gia không gian

crater

miệng núi lửa

crescent phase

thời kỳ hình lưỡi liềm

crest

đỉnh, chóp, ngọn

crust

mặt kính

crystal

thủy tinh; tinh thể

cumulus cloud

mây tích

D

decay	đất sét
delta	vùng châu thổ
depletion	cạn kiệt; suy yếu
deposit	trầm tích
descent	bờ dốc thoải thoải
desert	sa mạc
dew	sương
distorted	méo mó; gầy guộc
distributaries	nhánh sông
domed mountain	núi có mái vòm
dormant volcano	núi lửa nằm im (ngưng hoạt động)

E

earthquake	động đất
ebb tide	thủy triều xuống
eclipse	khuyết; bị che khuất
elevation	độ cao; góc nâng
ellipse	ê-líp; hình trái xoan cân xứng
epicenter	tâm động đất
epochs	kỷ nguyên; thời đại
equator	đường xích đạo
era	kỷ nguyên
erosion	sự xói mòn
erratic	lang thang
evaporation	sự bốc hơi
evaluation	sự đánh giá; lượng giá
ever-frost	thường xuyên đông giá
exploitation	khai thác
exploration	hảo sát thám hiểm; thăm dò
explosive volcano	núi lửa đang phun

extinct volcano

núi lửa đã tắt

extrusion

đẩy; kéo ra

eye stone

bột đá (núi lửa)

F

fault	phay; sự đứt đoạn
feldspar	một loại khoáng sản trắng hoặc đỏ
felsit	loại đá cấu tạo bởi khoáng feldspar
fine soil	đất mịn; đất tốt
fissure	vết nứt
flood plain	đồng bằng do lụt bồi lên (cù lao)
fluor	flu-o-rit (Fl)
fossil	vật hóa thạch
fracture	vết nứt; chỗ vỡ, gãy
fuel	nhiên liệu

G

galaxy	thiên hà
Galaxy	Ngân hà
gem	đá quý; ngọc
geochemistry	địa hóa học
geochronic geology	biên niên địa chất học
geologic time scale	địa chất biên niên kế
geologist	nhà địa chất học
geology	địa chất học
geothermal energy	năng lượng nhiệt địa
geyser	mạch nước phun
glacier	sông băng
gneiss	đá thạch anh
granite	đá cứng
graph	đồ thị
graphite	than chì

gravitational attraction

sức hút trọng lực

gravity

trọng lực

gully

rãnh; máng; mương

gypsum

thạch cao

H

hail	trận mưa đá
halite	hợp chất hóa học của halogen với một nguyên tố khác
hard water	nước cứng
hardware	đồ ngũ kim; đồ kim loại
hemisphere	bán cầu
humid climate	khí hậu ẩm ướt
humidity	ẩm ướt; độ ẩm
humus	chất mùn
hydration	hi-đrat hóa
hydroelectric plant	nhà máy thủy điện
hydrologist	nhà thủy văn học
hydrosphere	thủy quyển
hypothesis	giả thuyết

identify	nhận biết; định dạng
igneous rock	đá hóa thạch
immature soil	đất non tuổi
impression	dấu ấn; sự ghi dấu vết
inclination	sự (độ) nghiêng
instrument	dụng cụ
isobar	nguyên tố đồng khối

K

kilogram

kí-lô-gam

kilometer

ki-lô-mét

kingdom

Vùng riêng của một nhóm (tộc)

người, động vật, thực vật hay

khoáng vật.Vương quốc

L

lagoon	phá (hồ nước mặn ngăn cách với biển bằng một bờ cát hay đá)
latitude	vĩ độ
lava	dung nham
leaching	lọc qua
leeward	ở phía dưới gió
lichen	địa y (các loại rêu mọc trên đá, bờ tường...)
light-year	năm ánh sáng
limestone	đá vôi
limonit	li-mo-nit (một loại khoáng chất giống như quặng sắt)
liter	lít
lithosphere	thạch quyển
longitude	kinh độ
lunar eclipse	nguyệt thực
luster	quang trạch

M

magma	đá mac-ma, loại đá nóng chảy thấy ở bên dưới lớp vỏ trái đất
magnetic	o-xit sắt từ
magnitude	độ sáng của một ngôi sao
manometer	áp kế
mantle	bao; vỏ
map scale	tỉ lệ xích bản đồ
marbre	đá hoa
marine	thuộc về biển
maritime	thuộc về hàng hải
matter	chất; vật chất
mature soil	đất bạc màu
meander	vỏ trái đất
mercury barometer	khí áp kế (phong vũ biểu) thủy ngân
meridian	kinh tuyến

metamorphic rock	đá biến hình, đổi dạng
meteor	sao băng
meteorit	thiên thạch
meteorologist	nhà khí tượng học
meteorology	khí tượng học
mica	mi-ca
milky way galaxy	dải ngân hà
mineral	khoáng chất
mineralogy	khoáng vật học
mite	con bét; con mạt
moisture	hơi ẩm
mold	mốc; meo
monsoon	gió mùa; mùa mưa
moraine	băng tích
mountain	núi

N

natural resource

tài nguyên thiên nhiên

nature

thiên nhiên

navigation

hàng hải

nekton

sinh vật trôi

neutral soil

đất trung hòa

O

observatory

dài thiên văn

obsidian

đá vỏ chai

ocean basin

lòng chảo đại dương

ocean current

dòng chảy đại dương

ocean-floor spreading

trải dài theo nền đại dương

oceanographer

nhà hải dương học

oceanology

đại dương học

off shore barrier

bức chắn ngăn với bờ biển

ore

quặng

ore texture

kết cấu quặng

oxbow lake

hồ vòng cổ

ozone

o-zon

P

parallel	vĩ tuyến. Đường song song
parent material	nguyên liệu mẹ
particle	một mẫu (mảnh) nhỏ
pendulum	quả (con) lắc
penetration	thâm nhập. Thẩm thấu
petroleum	dầu mỏ
physical property	đặc tính vật lý
plain	đồng bằng
planet	hành tinh
plankton	sinh vật phù du
plateau	cao nguyên
platinum	pla-tin. Bạch kim
prairie	đồng cỏ
precipitation	sự kết tủa, lượng mưa
preliminary tremor	chấn động ban đầu
pressure	áp suất
prevention	phòng ngừa

promontory

mũi đất

property

đặc tính

psychrometer

ẩm kế

pumice

đá bọt

Q

quartz

thạch anh

quartzite

đá hạt li ti có thạch anh

quiet volcano

đá lửa nằm im

R

radiant energy	năng lượng bức xạ
radiogeology	bức xạ địa chất học
rain shadow	vùng tối do mưa
rainfall intensity	cường độ mưa rơi
rare earth element	nguyên tố hiếm trong trái đất
raw oil	dầu thô
red clay	đất sét đỏ
red copper ore	quặng đồng đỏ
reef	đá ngầm
refine	tinh chế, tinh lọc. Luyện kim
relative humidity	độ ẩm tương đối
remain	còn lại; tồn đọng
reservation	dự trữ
reservoir	bình chứa
residual soil	lớp đất còn lại

revolution

vòng quay. Vòng

ridge

ngọn, đỉnh, chóp. Rặng núi dài

rotate

quay. Xoay quanh

ruby

hồng ngọc

S

salinity	độ muối
sand bar	bãi cát; cồn cát
sand dune	đụn cát
sandstone	sa thạch
sapphire	xa-phia
satellite	vệ tinh
saturate	bão hòa
saturn	sao thổ
schist	diệp thạch. Đá sít
sea cliff	vách đá sát biển
sea coast	bờ biển
sea erosion	sự xói mòn của biển
sea level	mặt nước biển
seamount	đá nhô giữa biển
sediment	trầm tích. Lớp cặn
sedimentary rock	đá trầm tích
seismic area	vùng địa chấn

seismic focus	tiêu điểm địa chấn
seismic intensity	cường độ địa chấn
seismogram	đồ địa chấn
seismograph	(máy) ghi địa chấn
seismology	địa chấn học
seismometer	địa chấn kế
shale	đá phiến sét
shallow	nông; cạn
shell limestone	đá san hô
sill	ngưỡng cửa
slate	đá phiến
solar eclipse	nhật thực
solar energy	năng lượng mặt trời
soot	bồ bóng
space rocket	hỏa tiễn không gian
sphere	khối cầu; quả cầu
stratosphere	tầng bình lưu (một lớp của khí quyển)

streak

đường sọc

surf

sóng bạc đầu

swamp

đầm lầy

T

telescope	kính viễn vọng; kính thiên văn
terminal	phần cuối . Cuối
terrene	thuộc về đất
texture	cấu trúc; kết cấu
theory of continental drift	lý thuyết về sự trôi giạt lục địa
theory of plate tectonics	lý thuyết về cấu trúc mặt phẳng
thermocline	nhệt biên độ
thermometer	nhệt kế
thermostat	máy điều nhiệt
tidal current	dòng nước thủy triều
tide	thủy triều
topaz	khoáng vật tinh thể đa dạng, đa sắc
topographic contour	đường viền địa hình
topography	địa hình
topsoil	đất mặt; lớp đất trên
total solar eclipse	nhật thực toàn phần

toxic	độc; có độc chất
transmit	truyền; truyền dẫn
transpiration	sự thoát hơi nước của cây
transported	tải tới
transverse	sự chấn động, tác động theo chiều ngang
tremor	sự chấn động; rung động
trench	mương; hào
tropic	nhiệt đới
trough	vùng lõm
tundra	lãnh nguyên
tungsten	nguyên tố hóa học; von-fam
turbulence	nhiều loạn
typhoon	bão to; bão biển

U

undercurrent	dòng nước ngầm
underflow	dòng nước ngầm
undertow	sóng dội
universal	phổ biến; thuộc về vạn vật, vũ trụ
unsaturated	không bão hòa
unstratified	không phân tầng
unwatering	không tưới nước; không có nước
upstream	ngược dòng
upsurge	cơn; sự bộc phát
Uranus	sao Uranus; sao mộc
utilization	sự sử dụng

V

vacuometer	áp kế đo chân không
vacuum	chân không
valley	thung lũng
valley floor	nền thung lũng
valley terrace	bậc thung lũng
vapor	hơi nước
vaporimeter	áp kế đo hơi nước
vaporization	sự bốc (bay) hơi
ventilation	sự thông gió; quạt gió
Venus	Sao Kim
vestige	dấu vết
vestigiofossil	vật hóa thạch có lưu lại dấu vết
violent earthquake	trận động đất dữ dội
viscosity	độ nhớt
volcanic activity	hoạt động của núi phun lửa

volcanic eruption

sự phun lửa của núi phun lửa

volcanics

môn học về núi phun lửa

voyage

chuyến du hành

vulcanism

hiện tượng phun lửa

W

watercourse	dòng nước chảy
waterfall	thác nước
waterflood	bơm bằng áp suất nước
waterproof	không thấm nước
watershed	vùng được thoát nước
wave erosion	xói mòn do sóng tạo nên
wave-cut plain	đồng bằng do sóng cắt ra (cù lao)
weather	thời tiết
weathering	đổi dạng do thời tiết; đi theo hướng giờ
whirl	xoáy
wind abrasion	sự mài mòn do gió
wind scale	(máy) ghi sức (tốc độ) gió
wind velocity	tốc độ gió

wind ward

về phía gió

windy

có gió

woodland

đất trồng cây gỗ; đất rừng

worn-out

rất mòn

X

X-analysis

giải tích X

X-ray

X quang

xylain

một loại hợp chất trong cây gỗ

xylem

tế bào trong cây gỗ

Y

Y-shaped valley

thung lũng hình Y

yellow pyrites

quặng sun-phit sắt màu vàng

yellow quartz

thạch anh màu vàng

Z

zonal guide fossil

vật hóa thạch định hướng vùng

zoogenous rock

đá thuộc nguồn gốc động vật

zoogeography

địa lý về loài vật

zoolite

vật hóa thạch gốc loài vật